

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
m.remisser-energi@regeringskansliet.se

Statens energimyndighets och Naturvårdsverkets rapport om kommunal tillstyrkan av vindkraft

(dnr M2017/01633/Ee)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över Statens energimyndighets och Naturvårdsverkets rapport om kommunal tillstyrkan av vindkraft.

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen stöder huvuddragen i rapportens förslag som innebär att bestämmelsen om kommunal tillstyrkan upphävs (dvs. Åtgärd 7). Samtidigt med ett eventuellt upphävande, bör kommunerna tilldelas ekonomiska resurser för att uppdatera sina vindbruksplaner i översiktsplaneringen. I det fall den kommunala tillstyrkan ska vara kvar, kan det vara rimligt att det krävs aktivitet från kommunens sida för avstyrkan av tillståndsansökan inom en viss tidsram (dvs. Åtgärd 3).

Synpunkter på rapporten

Länsstyrelsen synpunkter nedan följer i stort strukturen i rapporten.

5.2 Problem och oklarheter kopplade till kommunala tillstyrkan

Länsstyrelsen delar i stora drag rapportens beskrivning. Vad vi erfar, har det varit flera problem med bestämmelsen om kommunala tillstyrkan i 16 kap. 4 § miljöbalken (MB). Till exempel har platser som hade kunnat vara lämpliga för vindkraft inte kunnat nyttjas eftersom kommunen inte tillstyrkt ansökan. Det har även förekommit att kommunen ändrat sin uppfattning under ärendets handläggning, dvs. först tillstyrkt ansökan för att senare avstyrka den. Vidare har handläggningen av vinkraftsansökningar i vissa fall tagit orimligt lång tid, eftersom länsstyrelsen behöver invänta en aktiv tillstyrkan från kommunen. Dessutom förekommer det att kommunerna ställer långtgående utredningskrav på den sökande innan kommunen eventuellt tillstyrker. Domar i mark- och miljödomstolen pekar på att bestämmelsen om tillstyrkan också ska tillämpas vid ändringstillstånd, vilket skulle innebära att även den typen av ärenden riskerar att få långa handläggningstider.

6.1 3 Åtgärd 3. Ändra MB till att kräva aktivitet för avstyrkan istället för som idag aktivitet för tillstyrkan

Om den kommunala tillstyrkan ska vara kvar, kan Åtgärd 3 vara ett lämpligt alternativ, dvs. att det krävs aktivitet från kommunens sida för att avstyrka

tillståndsansökan inom en viss tidsram. Den positiva effekten denna åtgärd skulle få är att tillståndsprocessen inte försenas i samma utsträckning som i dag. Processen blir också mer rättssäker, eftersom förutsebarheten ökar i och med att kommunen inte kommer att kunna stoppa ett projekt i ett sent skede eller ändra inställning under processens gång.

6.1.7 och 7.1 Åtgärd 7. Upphäv MB 16:4

Åtgärd 7, som innebär att bestämmelserna om tillstyrkan i 16 kap. 4 § MB upphävs, kommer att medföra en större rättssäkerhet och transparens, då sakligt grundade miljömässiga skäl till övervägande del kommer att ligga till grund för beslutet om tillstånd. Det kommer också att underlätta tillståndsprocessen. Kommunernas inflytande över markanvändningsfrågor kommer visserligen att minska i viss mån. Det ska dock beaktas att verksamhetsutövaren före 2009, när kravet på bygglovsprövningen togs bort i plan- och bygglagen, hade möjlighet att överklaga kommunernas beslut om avslag på ansökan om bygglov. Kommunerna var då tvungna att motivera sina beslut. Någon sådan motsvarighet infördes inte i samband med vetorätten. Det kommunala vetot innebar således att kommunernas inflytande över markanvändningsfrågor ökade i detta avseende. Kommunerna kommer att ha fortsatt möjlighet att styra vindkraftsetableringar genom översiktsplaneringen och framtagande av vindbruksplaner samt som part i tillståndsprocessen.

9. Bedömning av åtgärderna

Länsstyrelsen delar i stora drag rapportens slutsatser och att den lämpligaste åtgärden är att upphäva bestämmelsen om den kommunala tillstyrkan. Vi anser även att kommunerna, samtidigt med ett eventuellt upphävande, behöver tilldelas ekonomiska resurser för att uppdatera sina vindbruksplaner i översiktsplaneringen.

Det är av stor betydelse att kommunerna kan påverka var vindkraft etableras i kommunen. Ett viktigt instrument för att styra vindkraftsetableringar är vindbruksplaner och det kan komma att bli ännu mer betydelsefullt med aktuella vindbruksplaner om bestämmelsen om tillstyrkan upphävs. För att öka viljan och möjligheten hos kommunerna att prioritera att uppdatera sina vindbruksplaner behövs därför ett ekonomiskt stöd till kommunerna. Länsstyrelsen har noterat att regeringen i budgetpropositionen för 2018 (Prop. 2017/18:1) föreslår att medel avsätts till arbete med planeringsstöd för vindkraft, vilket vi anser vara en åtgärd i rätt riktning. Ett sådant stöd skulle i viss utsträckning kunna kompensera kommunernas minskade inflytande över var vindkraftverk etableras.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze, efter föredragning av länsmiljöingenjören Lena Niklasson. I den slutliga handläggningen har även arkitekten Mehdi Vaziri, länsjuristen Sabine Lagerberg, chefen för miljöprövningsenheten Jörgen Hammarström och chefen för miljöskyddsavdelningen Ulrika Samuelsson deltagit.

Lisbeth Schultze

Lena Niklasson

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

